

Naročninaznaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.**Posamezna številka 1 Din**UREDNIŠTVO: telefon številka 21
UPRAVA: telefon številka 54

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

**MURSKA
KRAJINA**

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasovNa oglasni strani: cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

I. LETO

Murska Sobotica, 18. decembra 1932.

ŠTEV. 42

**Živel naš narodni
vladar!**

Njegovo Veličanstvo Kralj Aleksander I. praznuje danes svoj 44 rojstni dan. Ta dan se obračajo vsi državljani naše širne lepe domovine, vsi državljani brez razlike na vero, narečje ali pokrajino, k Bogu in ga prosijo: „Bog premilostni, ohrani nam našega vladarja mnogo let, čuvaj ga v dobrobit našo in naših potomcev.“

In ko bodo na ta res narodni praznik državljani molili k nebu, se bodo s hvaležnostjo spominjali, kako je naš ljubljani vladar vedno delil z narodom hudo in dobro. V duhu se bodo porajale pred našimi očmi slike naše Kalvarije, trpljenje in umiranje naroda na umiku preko alpskih gora, preko katerih ga je mladi prestolonaslednik spremljal, tolažil in utrjeval v upanje na boljše čase. In ko je bil narod ujedinjen in naš stoletni san uresničen, so politiki v svoji strankarski zaslepljenosti in politični neizšolanosti ogrožali obstoj države, mesto da bi nam pomagali zgraditi trdno državno stavbo. Njegovo Veličanstvo je z bolestjo v srcu uvidel, da vodečih politikov ni mogoče dobiti za konstruktivno delo v blagor države in naroda — zato je z nad vse modrim in pogumnim manifestom z dne 6. januarja 1929 prevzel vodstvo države v svoje lastne roke. In sedaj se začne država s hitrimi koraki na znotraj konsolidirati. Izide znatno število novih zakonov, ki so za ujedinjenje in napredek ljudstva velike važnosti. Odpravile so se oblasti in ustvarile življenja zmožne banovine. Država je dobila naslov „Jugoslavija“, s čemer sta bila ujedinjenje in enakopravnost državljanzov z vidnim znakom posvedočena.

V najbolj hudih časih najbolj potrebujemo modrega vodnika in veččega krmarja naši državljani. In ker nam je dobrobit države nad vse, iz vsega srca kličemo: Njegovo Veličanstvo Kralj Aleksander I. naj živi mnogo let!

POLITIČNI PREGLED

Jugoslavija. V prvotnem osnutku zakona o zaščiti kmetov so bile izvršene važne izpremembe glede načina odplačevanja in znižanja kmečkih dolgov. — Senat je odobril tujsko prometno konvencijo s Češkoslovaško. Ob tej priliki je imel slovenski senator Hribar daljši govor, v katerem je povečal bratske odnose med jugoslovenskim in češkoslovaškim narodom in naglašal, da je baš to bratstvo rešilo naš tujski promet pred še hujšo krizo. Izrazil je svoje prepričanje, da bi bilo treba na vsak način skleniti s Češkoslovaško carinsko unijo, kar bi bilo v obojestransko korist. — V drugi polovici preteklega meseca je bil v Beogradu prvi kongres nacionalnih delavskih sindikatov iz vse države, na katerem je bilo zbranih 755 delegatov iz vse države. Navzoči so bili tudi voditelji češkoslovaškega nacionalnega delavstva. — Zakon o zaščiti kmetov se z nekaterimi izpremembami podaljša za nedoločen čas, to je do sprejetja in uveljavljenja novega zakona, ki je sedaj v razpravi. — Minister za socialno politiko in narodno zdravje je v soglasju s prometnim ministrom izdal nekatere spremembe in dopolnitve k pravilniku o vozni olajšavah za brezposelne delavce. Dosedaj so veljale le za delavstvo industrije, trgovine, rudnikov in njim podobnim podjetij, a v naprej pa veljajo za vse delavce in nameščence. — Nizozemska kraljica Viljemina je odlikovala ministra g. dr. Kramerja z najvišjim nizozemskim odlikovanjem. — Minister za prosveto in minister za finance sta izdelala predlog za naknadne kredite za nastavitev večje število profesorjev na srednjih šolah in za zopetno otvoritev srednjih šol, ki so bile ukinjene. — Narodni skupščini je bil predložen predlog o podalšanju zakona o zaščiti kmetov, ki naj ukinja dosedanje izjemno stališče zadružnih hranilnic, posojilnic in regulativnih ter samoupravnih in državnih denarnih zavodov z izjemo Narodne banke.

Nemčija. Ena izmed zadnjih sej nemškega državnega zbora je bila prav

vročica. Med razpravo o narodno socialističnem predlogu za izpremembo ustavne določbe o zastopstvu državnega predsednika za primer, če bi bil zadržan, je prišlo do krvavega spopada med komunisti in hitlerjevci. Pri pretepu je bilo več poslancev ranjenih. — V hitlerjevi stranki se opažajo prav nevarni znaki razpadanja vsled nezadovoljstva Hitlerjeve politike. Tako je dr. Strasser propagandni šef stranke imel že ponovno zelo ostre nastope s Hitlerjem in je slednjič odložil svoj mandat in se odpovedal vsakemu političnemu udejstvovanju. Tudi druge osebnosti stranke so se k istemu odločile.

Avstrija. Koroška deželna vlada je preprečila odhod koroških slovenskih pevcev v Ljubljano in v druga mesta dravske banovine, kjer so hoteli prirediti koncerte. Policijski oddelek deželne vlade je v zadnjem hipu preklical že izdano dovoljenje za potovanje v Jugoslavijo; Vest, da je zabranjena pot slovenskim pevcem iz Koroškega v Jugoslavijo, se je bliskovito razširila po vseh slovenskih krajih Koroške in je povsod vzbudila silno ogorčenje in razburjenje.

Bolgarija. Inozemski upniki zahtevajo, da se stavi Bolgarija pod mednarodno finančno kontrolo. Seveda je to povzročilo veliko vznemirjenje v bolgarskih političnih krogih. Zadevo ima v rokah Društvo narodov, ki vztraja na uvedbi kontrole nad bolgarskimi financami. Italijanska vlada se o zadevi še ni izjavila, zdi se pa, da bo skušala Bolgarijo obvarovati pred tem.

Italija. Na svoji seji je parlament odobril sporazum o kliringu, sklenjen 22. oktobra z Jugoslavijo. — Pred kratkim so italijanski dijaki priredili demonstracije proti naši državi in našemu narodu. Pred očmi oblasti so krenili v povorki po ulicah in demolirali trgovine, lokale in stanovanja naših državljanzov. Krenili so tudi pred jugoslovenski konzulat, kjer so navalili s kamenjem na poslopje in razbili vse šipe.

Slavnostna nedelja v Odrancih.

Odranci še niso doživeli tako slavnostnega dneva, kakor je bila minula nedelja. Vse je bilo na nogah, vse je bilo praznično oblečeno. Že zgodaj se je zbiralo vse, staro in mlado pri ponosni novi šolski zgradbi. Odrančanom se je pridružilo mnogo ljudi iz sosednjih vasi. Nova šola je bila zelo lepo okrašena; ponosno stoji na njej napis: *Narodna*

šola kralja Aleksandra I. Vse je bilo v zastavah, gostom na čast sta bila postavljena slavoloka, šola pa je bila ovita v zelene vence. Točno ob napovedani uri je prispel zastopnik Nj. Vel. kralja, komandant čakovskega konjeniškega polka g. pukovnik *Ivan Vladislavjevič* z g. kapetanom *M. Čem.* Slovesno sta bila sprejeta pri slavoloku, godba je zaigrala

himno in v pozdrav so bile izrečene lepe besede. Vsi gostje so se takoj podali v lepo okrašeno kapelico, kjer je imel sv. mašo g. župnik *Vadovič*. Pri maši je lepo pel domači pevski zbor. Na koncu so bile molitve za kralja, s petjem državne himne, na to pa takoj molitve k Sv. Duhu.

Pričeli so se obredi posvetitve šole. Obredi so se vršili pred glavnim vhodom in na to v eni izmed šol. sob, kjer je bil pripravljen lep altar. Dolgo so trajali cerkveni obredi, vendar je narod vztrajal do konca in na to poslušal slavnostne govore.

Govore je otvoril g. poslanec *Hajdinjak*, ki je pozdravil goste, posebno zastopnika Nj. Vel. kralja in svoje občane, prečital je došle brzojavke na to pa dal besedo zastopniku vladarja, ki je v izredno lepih besedah povdaruil pomen soistva, za katero se posebno zanima naš kralj. Nj. Veličanstvu so navzoči priredili velike manifestacije. Govorili so na to: zastopnik bana sreski načelnik g. dr. *Trstenjak*, g. sreski šolski nadzornik *Mikuž*, predsednik učiteljskega društva g. *Peternel*, domači učitelj g. *Gumilar* za učiteljstvo in na koncu šol. upravitelj na domači šoli g. *Kreps*. Govori so bili vsi izredno lepi in so privabili ljudstvu solze v oči.

Že je bilo popoldne, ko so se končale slovesnosti. Kljub mrazu je narod vztrajal do konca, da tako pokaže svojo radost in veselje nad dovršenim velikim delom. Lepa je odranska šola, lepe so bile nedeljske svečanosti, naj služi ta zavod svojemu namenu: Bogu v čast in v slavo domovine.

(Obširnejše poročilo o tej pomembni slavnosti bo prinesla M. Krajina v božični številki.)

Sprememba v obč. odboru.

Glasom odloka kraljevske banške uprave je gospod *Fartelj Matija* razrešen dolžnosti župana občine *Mačkovci*. Na njegovo mesto je kot župan imenovan gospod *Kocet Ludvik*, posestnik in trgovec v *Mačkovcih*.

Z istim odlokom je bil na mesto umrlega *Nemeth Viljema*, posavljen za občinskega odbornika v *Mačkovcih*, gospod *Gomboc Jožef*. Čestitamo!

Murska Sobota

— **Proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja.** Kakor smo že zadnjič na kratko poročali, se vrši letošnja proslava Nj. Vel. kralja v večjem obsegu. Na predvečer se bo vršila baljada, ki bo krenila po sledečih ulicah: Aleksandrova cesta, Cerkevna ulica, Bolniška ul., Mala Kaniža, Lendavska c., Aleksandrova c., Glavčiči trg, Slovenska ul., Šolska ulica in se konča pred občinsko hišo. Zbirališče vseh društev in korporacij je ob 6. (18.) uri pred občinskim uradom od koder krene povorka po omenjenih ulicah. Vrstni red povorke je sledeči: Jezdeci, godba, vojaštvo, občinski odbor, učenci osn. šole in dijaki gimnazije, Sokol, Soča, Narodna Obrana, Klub. rez. oficirjev, Strelska družina, Kolo Jugosl. sester, Uradništvo, gasilci, S. K. Mura, Meščanski dom i. t. d. ter ostalo občinstvo. Prebivalstvo se naproša, da razsvetli okno. Ta večer mora biti dostojna in veličastna manifestacija za našega prezvišenega vladarja. Drugi dan pa se vrši v Sokolskem domu zabavni večer pod pokroviteljstvom občinskega zastopa s sodelovanjem pomnoženega Jazz-orkestra tuk. Sokola. Vstop bo prost.

— **Poročila sta se g. Markovič N. Aleksander, samoupravni činovnik in posestnik iz Leskovca z gospodičino Ebenšpanger S. Olgo iz Murske Sobotice.** Poroka se je vršila 10. t. m. Čestitamo!

— **Dentist HEIMER OSKAR** se je preselil s svojim zobnim ateljem na Aleksandrovo cesto št. 4. v poslopje Skupne obrtne zadruge. Izdeluje umetno zobovje. Plombira z zlatom, platino in parcelanom. Trganje in zdravljenje zobov je brez bolečin.

— **Pregledovanje in žigosanje sodov.** Pri postaji za kontrolo sodov v Murski Soboti, se bo vršilo pregledovanje in žigosanje sodov: 1. januarja 1933 dne 13. in 14., februarja 1933 dne 11. in 13., marca 1933 dne 14. in 15.

— **Javno kopališče v zdravstvenem domu** ne bo več obratovalo vsako soboto radi premaloštevilnega odziva. Vendar si pa cenj. občinstvo začasno lahko vsak dan (razen nedelj, cerkvenih in drž. praznikov) od 9—12 ure in 2—6 ure naroči kopanje in se mu voda pripravi. Pristojbina je 10.— Din (v večernih urah 12.— Din), ki se mora plačati, ko se kopanje naroči.

— **Novine se iz Kranja v zadnji številki zaletavajo v soboško občinsko upravo radi blata po cestah, posebno na Kolodvorski ulici.** Očividno se jim gre za napad na občinsko upravo, ne za blato, kajti Kolodvorska ulica je banovinska in jo tudi banovina vzdržuje. Zato ne more biti za njeno blato odgovorna občina. Sicer pa je hodnik za pešce na tej ulici davno pred napadom v „Novinah“ tako temeljito nasut, da ni treba nikomur hoditi po blatu, tudi urednikom „Novin“ ne, ako nečejo. V splošnem je pa občina letos izredno mnogo žrtvovala za svoje ulice. Seveda asfalta ne more napraviti, ker ne bi občinarji zmogli teh bremen. „Novine“ so pa itak zapustile Slovensko krajino ter se odselile v Kranj in Ljubljano, pa menda ne radi blata po soboških ulicah?

— **Električni tok v M. Soboti** je že par mesecev za 70 par pri 1 Kw cenejši kakor preje.

— **K pravdi za soboško gimnazijo.** V vsaki številki se „Novine“ oglašajo za našo gimnazijo, iščejo krivca, da ni popolna, povsod, le sebe ne vidijo. Krokodilove solze! Soboška višja gimnazija je bila takrat ukinjena in spremenjena v nižjo, ko je bila na vladi bivša SLS. Poslan-

Kakor pričakujejo bo v Ameriki zopet dovoljeno točiti alkoholne pijače. Na sliki vidimo ogromno klet polno šampanjca, ki je pripravljen za praznovanje silvestrovega večera.

ca te stranke sta bila takrat tudi gg. Kleki in Jerič. G. posl. Benko pa nas je itak zagotovil in mu tudi verujem, da naša gimnazija ostane, dokler bo on poslanec.

— **Ponovno zaupnico in zahvalo** za njegov uspešen trud v korist našemu ljudstvu je izrekla gospodu poslancu Benko Josipu, Krajevna organizacija J. R. K. D. v Nuskovi na svojem sestanku dne 4. 12. 1932.

— **„Utopljeni.“** Dram. odsek tuk. Sokola krepko stopa naprej po svoji začrtani poti. V prav kratkem času se nam je predstavil že z drugo igro o kateri lahko trdimo, da je bila izvedena proti vsakemu pričakovanju in zadovoljila še tako razvajenega gledalca. In res, vsega spoštovanja so vredni naši diletanti, njih nesebično delo je veliko in njih zasluge, kot tolmači duhovnih dobrin, so baš pri nas tukaj velikega pomena. Za to bi se mogla v tem oziru stvoriti enotna fronta vseh zmožnih in delavljnih ljudi, ki bi se lotili dela, ki ga je še toliko pred nami. A ne kot smatrajo nekateri, da je že delo končano in je sedanje udejevanje zadnje valovanje nekdanjega vzgona. Takšni ljudje so zaslepljeni od preteklosti. In baš pri ustvarjanju zadnje uprizoritve so ti simptomi prišli najbolj do izraza, a hvala Bogu brez najmanjših posledic. Nasprotno, nove delavljne in zmožne moči so se javile na naših deskah, o katerih lahko trdimo, da bi bile težko nadomestljive!

In igra sama? Smola je bil junak dneva in pri Buči smo se čudili njegovi igralski rutini. Prvič ga je videlo naše občinstvo ter imelo za njega polno hvale. Štefan je naš stari znanec, mnogo nam je že dal, a topot svoje najboljše. Prepričevalno in z velikim razumevanjem je igrala Matilda in lahko trdimo, da jo iz te strani še nismo videli. Pripravila nam je užitek. Vso pozornost pa zasluži Katrica. Igralsko močna, glasovno na višini je zadivila vsakogar. Bila je pravo presenečenje. Odobravanje občinstva pri odprtem odru je v polni meri zaslužila. Čestitamo! „Trije ptički“, notar in drugi so se potrudili, da so stali ob strani vodilnih vlog, tako, da se lahko reče, da so tvorili vsi igralci harmonično celoto, v čemur že tudi tiči velik uspeh uprizoritve. Seveda ima pri tem baš režiser svoj velik delež.

Godba, pod vodstvom br. Justina je diskretno spremljala posamezne točke, a tudi pri izvajanju ostalih komadov je pokazalo svoje znanje.

Dvorana je bila za takajšnje razmere slabo zasedena. Kljub temu, da so baš v prednjih vrstah zijali prazni sedeži, se niso igralci udali

malodušnju. Ne oziraje se na okolnosti so prehodili pot do uspeha.

— **Sportna veselica.** Kot vsako leto priredi tudi prihodnje leto soboška S. K. Mura svoj sportni ples. Da zadosti tradiciji, bo prireditev tudi tokrat 1. februarja. Med sportnim, pa tudi med ostalim občinstvom, je že sedaj veliko zanimanje. S. K. Mura bo preskrbela, da bo tudi ta prvi februar zadovoljil občinstvo.

— **Tečaj za čevljarstvo krojaško in damsko prirojavanje.** Skupna obrtna zadruga v Murski Soboti, namerava prirediti v mesecih marca in aprila 1933. tečaje za čevljarstvo krojaško in damsko prirojavanje. Kdor želi obiskovati tečaje naj prijavi svojo udeležbo pri uradu Skupne obrtne zadruge v Murski Soboti, vsak dan od 11. do 12. Tečajev se lahko udeležijo tudi pomočniki in pomočnice. Za načelstvo: Sukič Štefan.

— **Šteklina v M. Soboti.** 2. decembra v mraku se je priklatil v M. Soboti stekel pes, ki je obgrizel več otrok. Od tu je ušel in so ga našli še le par dni na to v Martjancih obnemoglega ležati za plotom. Sedaj se je vendar dognalo, da je bil ta pes doma na Moravskem vrhu, odkoder je ušel proti Bodoncem, kjer je vgriznil šestletnega dečka in več psov. Od tu je bežal proti M. Soboti. Za to pot, okrog 15 km, je rabil dve uri. Radi tega slučaja stekline in več slučajev v sosednih srezih ob meji je odredilo sresko načelstvo poostren pasji kontumac za cel srez Murska Sobota.

— **Gospodinski tečaj v Križevcih (Prekm.),** katerega je vodila strokovna učiteljica gđc. Mikuževa, je bil v nedeljo 11. t. m. slovesno zaključen. Ta tečaj je obiskovalo 18 učenk, bodočih kmetijskih gospodinj. Dosedaj so se vršili taki tečaji v Strukovcih, Cankovi in M. Soboti, predhodnji bo pa v Predanovcih. Vse, ki se zanimajo za prireditev takih tečajev opozarjamo, da imajo po pravilniku prednost kmetijske organizacije. Te naj pravčasno vložijo prošnjo preko sreskega načelstva na ban. upravo.

Dolnja Lendava

— **Narodna dolžnost.** Na najlepši razgledni točki lendavskih gričev pri Sv. Trojici, tik ob cerkvi, je pokopan znani učitelj štajerski Slovenec Murkovič. Ta učitelj, ki je poučeval tudi glazbo na lendavski meščanski šoli, je znan širom dolnjega Prekmurja, zlasti med najstarejšo generacijo, saj je bil tudi učitelj mnogih naših muzikarjev. Bil je Slovenec tudi po prepričanju in vendar ima na grobnem kamnu madžarski napis. Koliko tujcev, ki kaj radi posečajo Sv. Trojico, se je zanimalo za ime „Murkovič“, ki so ga

videli na kamnu v madžarsščini. Kaj je dolžnost slovenske javnosti, nacionalnih društev in zlasti jugoslovenskega učiteljstva? V razmišljanje vsem pošiljamo predlog, da se učitelju Murkoviču postavi skromen spomenik s slovenskim napisom. Ali bo ta poziv imel odmev v narodni javnosti?

— **60 letnica.** Naša meščanska šola je bila ustanovljena leta 1872. Tako poteka tedaj že 60 let, odkar vrši ta šolski zavod svojo kulturno nalogo v naši Lendavi. Proslava 60 letnice se bo vršila prihodnje pomlad.

— **Smrtna kosa.** V ponedeljek 5. t. m. je umrl v starosti 68 let zdravnik dr. Josip Brünner. Bil je nad trideset let občinski zdravnik. Po osvobojevanju je bil nekaj časa tudi vojaški ter železniški zdravnik. Dolga leta je bil član občinskega odbora. Udeleževal se je zlasti v mlajših letih v javnem življenju Lendave. Velik napredek občine je v precejšnji meri tudi njegova zasluga. Pokojnika je odlikovalo veliko duševno obzorje; bil je izredno izobražen gozpod, zraven pa tudi družabnik in koncilijanten sobesednik. Odlikoval ga je tudi neomajen značaj. Kot izrazito madžarsko vzgojen, je ostal vedno tega mišljenja in prepričanja, vendar pa je bil strpljiv napram našemu življu. Vkljub temu pa mu moramo priznati njegove vrline, ki jih je imel obilo. Imel je zelo lep pogreb, katerega se je udeležila vsa Lendava. Videli smo zastopnike uradov, župana z občinskim odborom, gasilce v krojih in občane vseh slojev, narodnosti i ver. Kot predsedniku izraelske verske občine, mu je govoril g. rabin ganljive besede v slovo. Po dolgi mučni boleznini naj mu bo lahka zemlja.

— **Božičnica.** V nedeljo priredi učenci osnovne šole božičnico v Kroni. Na sporedu je: enodejanka „Čudodelna srajca“ in božična slika „Pri svetem Petru“, nato sledi obdaritev revnih otrok. Pričetek ob tretji uri. Vabljeni so stariši otrok, da se udeležijo te božične prireditve svojih otrok.

— **Kaj pa šolski vrtec?** Skromnosizdi v svojem zatišju. Le malokedaj se javno spregovori o zavodu, kjer se zbirajo naši najmlajši. Minulo soboto smo gledali lepo božičnico, ki so jo imeli mali gojenci. Do solz ginjani smo opazovali te malčke in se veselili z njimi v njihovi otroški radosti. Bilo je toliko občinstva, da je bila soba nabito polna in je moralo mnogo ljudi oditi. Naš šolski vrtec, ki ga vodijo častite sestre je za Lendavo velikega pomena. Vrši važno vzgojno nalogo in nudi priliko, da se že najmlajši uče našega jezika. Prireditve v šolskem vrtcu so vedno prav lepe in privlačne. Naše občinstvo goji napram vrtcu globoke simpatije.

— **Šolska kuhinja.** Za šolsko kuhinjo so poleg domačih trgovcev in obrtnikov ter drugih občanov še prav posebno darovali: g. stavbenik Ašeri, nadalje gg. trgovci Pinter in Lenard v Mariboru, Bencina in Ortenjak v Ptuju, Veselič in Kuharič v Ormožu. Vsem lepa hvala!

DOPISI

Beltinci. Dr. Kolarš, banovinski zdravnik v Beltincih, je nastopil daljši dopust. Nadomestuje ga tamošnji zasebni zdravnik Dr. Škerjanc.

Organizaci

Nekaj besed o organiziranju in organizacijah.

Že v prejšnji številki našega časopisa smo napovedali, da v mali

razpravi damo neka navodila za naše organizacije. V naslednjih besedah podajamo najvažnejša navodila našim kraj. odborom v ravnanje. Izkušnje enega leta obstoja naših krajevnih organizacij so nas marsikaj naučile. Spoznavali smo lahko vse dobre pa tudi slabe strani organizacij; tekom drugega leta bomo skušali odpraviti vse pomanjklivosti in nedostatke, da čim bolj usposobimo vse naše organizacije za veliko nalogo, ki jim je vršiti.

Zakaj organizacije?

Tudi Prekmurci smo se že v veliki meri otresli starih naziranj in smo že uvideli potrebo raznih društev in organizacij. Zanimanje za politično organizacijo pa je gotovo znak našega treznega in pametnega mišljenja in naziranja. Globoko občutimo vsi potrebo združitve v močni politični organizaciji. Le malo je še starokopitnih ljudi, ki bi odrekli veliko važnost organiziranja. Gotovo se že vsakdo zaveda, da lahko uveljavlja posameznik svoje misli, svoje ideje, načela in svoj program le v združenjih in potom njih. Sam človek je kakor glas vpijočega v puščavi, njegov glas se ne čuje preko domače ograje. Le v organizaciji je moč, le močna organizacija lahko pride do veljave, kajti pri vsaki zadevi se gleda na to, koliko ljudi, kakšna masa naroda, to ali ono zahteva ali prosi.

Izmed vseh društev in organizacij pa je sigurno najvažnejša politična organizacija. Vse naše življenje je ozko povezano s politikom; danes mora biti vsakdo politik, misliti z lastnimi možgani in zasledovati vse pojave javnega življenja. Politična organizacija se bavi s prav vsemi panogami našega javnega življenja, posega globoko v interese splošnosti in posameznika, zato ne smemo ostati pri tem brezbrizni. Čim bolj bomo organizirani, čim popolnejše in delavnejše bodo naše organizacije, tem več lahko dosežemo, ker v tem večji meri lahko vplivamo na razvoj političnega življenja.

Krajevne organizacije JKRD.

Državljeni se lahko organizirajo v krajevne organizacije, ki se lahko ustanove v vsaki občini. Kraj. organizacija je osnova vse organizacije, zato je mogoče odvisno od tega, kako dela kraj. organizacija. Če je ta de-

javna, če zasleduje vse pojave v svojem okolju, če stavlja predloge, izraža želje, zahteva to in ono, daje nasvete, če njeni člani z živim zanimanjem sodelujejo v organizaciji, če kraj. odbor sestoji iz pametnih delavskih in poštvalnih mož, bo takšna organizacija sigurno dosegla marsikaj in združila vse občane v strjenih vrstah. (Dalje sledi.)

SOKOL

Pozivamo vse članstvo, da se udeleži obhoda, ki bo v proslavo rojstnega dne Njegovega Veličanstva Kralja Aleksandra I. na predvečer, to je v petek dne 16. XII. 1932 ob 18 uri. Civil z znakom; zbirališče ob 17 uri 50 pred občinsko hišo. Udeležba je obvezna.

V soboto dne 17. XII. 1932 pa je v Sokolskem Domu družabni večer, katerega priredijo združena društva M. Sobote pod pokroviteljstvom občinskega zastopa vel. občine M. Sobota. Vstopnine ni. Vabljeni vsi!

Zdravo!

Uprava Sokolskega društva
Murska Sobota.

Če še ne veš . . .

da so na poslopje, kjer stanuje vrhovni angleški komisar v Kairu, vrgli bombo. K sreči ni bil nihče ranjen, da je ob vsej južni dalmatinski obali divjala pred kratkim strahovita nevihta. Ogromni valovi so poplavlili obalo in povzročili precejšnjo škodo,

da so očanci pri nekem „starem“ listu začeli do solz zabavati svoje naročnike z njim lastno duhovitostjo, da je občinska uprava v New Yorku pred bankrotom. V prihodnjih dneh bi morala plačati 40 milijonov dolarjev a niti polovico vsote ni na razpolago,

da se je v bližini Labradorja potopila ladja „Sámbeat“. Na krovu je bilo 19 mož. Doslej so našli dve trupli,

da so v Kumanovem obsodili nekega oderuha, ki je zahteval za izposojene vsote 200 odstotkov obresti, na tri leta robije, na trajno izgubo častnih državljanjskih pravic in na globo 20 tisoč Din.

da se je v tvornici svile v Rathenau u v Nemčiji pripetila huda eksplozija zaloge vodika. Pod razvalinami tovarniških zidov je našlo smrt 11 delavcev, ki so jih izkopali povsem razmesarjene,

da na Gorenjskem pada sneg. To se vidi na belih lisah v „Novinah“. Ni izključeno, da bodo tam gori celo zmrznile, ko so že „Glasilo Slovenske Krajine“, „odstavile“ tiskarne iz te krajine . . .

da je treba širiti povsod „Mursko Krajino“.

Šola in dom.

Roditeljski sestanki.

Kaj naj pa to pomeni? Zopet kakšna novotarija? — Ne. Že stara stvar. Kakor imajo čebelarji, kmetovalci, živinorejci, obrtniki, učitelji, duhovniki i. dr. sestanke, na katerih razpravljajo o svojih stanovskih za-

devah, tako so se že davno uvedli pri nas sestanki roditeljev. O čem naj bi bilo govora na teh sestankih? Gotovo o nečem takem, kar spada v roditeljsko stroko, če se smem tako izraziti. Ta stroka je negovanje in vzgoja otrok.

Snovi za razgovor na teh sestankih je več kot dovolj. Starši in učitelji jo zajemajo lahko iz lastne izkušnje. Marsikatero postopanje staršev z otroci bi bilo potrebno nekoliko kritično pregledati, drugo podčrtati in o zdravstvenih razmerah doma. Skratka, ni strahu, da bi ostali brez besede, ko bi se razpravljalo o načinu, kako vzgojiti sinove in hčere, ki naj bi bili boljši od nas samih.

Zato pa, roditelji, ako je na kakšni šoli roditeljski sestanek, udeležite se ga. Ne bo vam žal! dš.

TON-KINO

Lastnik G. DITTRICH
v Murski Soboti
KONGRES PLEŠE.

Stare dunajske kompozicije.

Besedila pesmi Robert Gilbert.

V glavni vlogi: Lillian Harvey,
Willy Fritsch, Otto Walburg,
Konrad Veidt in Lil Dagover.

Predstave se vršijo: v NEDELJO,
dne 18. decembra popoldne ob 1/2 4 uri
in zvečer ob 1/2 9 uri.

TIVAR

obleke se dobijo v trgovini

ADOLF PREISS

v MURSKI SOBOTI Cerkevna ulica 13.

Dne 1. januarja 1933. se otvori trgovina na Lendavski cesti
v hiši g. HARTNERJA.

Obleke se dobijo že od 240 Din naprej.

Sežiganje vdov v Indiji.

Ta grozna navada je bila prepovedana že l. 1829. pa med ljudstvom še ni pozabljena.

Nedavno so angleški listi poročali o razburljivem pogrebu nekega odličnega Inda, ko so morale oblasti z oboroženo silo prepričati njegovi vdovi, da ni skočila v ogenj, kjer je zgorovalo truplo njenega moža. Poročilo omenja staro indijsko navado, da se da vdova sežgati na moževem pogrebu, navado, ki so jo oblasti prepovedale s posebnim zakonom šele pred 100 leti. Bil je drzen korak, ko je angleški generalni guverner v Indiji l. 1829 izdal prepoved strahotne ceremonije „sati“. Tako so imenovali Indijci ženo, ki se je dala sežgati na moževem pogrebu. Mi bi rekli idealni ženi, prefirano krepkostna žena, kar pomeni izraz sati.

Žene iz visokih indijskih kaste smatrale za svojo sveto dolžnost, čiti na gorečo moževo pogrebno gomilo, kjer so v strašnih mukah živele. Ta kruta navada je bila prepovedana l. 1829 v Bengaliji,

kjer je zgorelo mnogo vdov. Nekateri so skočile na grmado prostovoljno in celo rade, druge so pa morali pogognati z bičem ali vleči že omamljene. Vsako leto je bilo v Bengaliji 600 do 800 takih človeških žrtev in še l. 1823, nekaj let pred prepovedjo, je umrlo na grmadah 575 vdov.

Divjaška navada prostovoljnega sežiganja vdov pa ni imela nič skupnega z indijsko vero, kakor tudi sežiganje čarovnic v srednjem veku ni bilo v nobeni pravi zvezi s krščanstvom. Kako in kdaj je prišla ta navada, ni točno znano, zgodovinarji vedo samo, da so umirale indijske vdove prostovoljno ne grmadi, že za časa pohoda Aleksandra Velikega v Indijo. Prosvitljeni orientalisti so skušali zatreti to navado že davno pred Angleži. Tako je bil že pod velikim mogulskim vladarjem Albarom, slovečem po neizmernem bogastvu, izdan zakon, ki je določal, da sme biti vdova sežgana samo na lastno željo in z guvernerjevim dovoljenjem. Brez guvernerjevega dovoljenja se ni smela nobena vdova dati sežgati, pa naj jo je še tako vlekel za možem na oni svet.

V starih verskih knjigah ni niti besedice o prostovoljnem sežiganju vdov. Ko se je angleški generalni guverner lord Bentinck pripravil izdati prepoved, so prišli k njemu indijski svečeniki in mu zatrjevali, da se indijske vdove žrtvujejo na božje povelje in da bo pomenila prepoved te navade odkrit napad na indijsko vero. V ta dokaz so mu prečitali nekaj odstavkov iz svojih knjig. Izkazalo se je pa, da so pomen dotičnih odstavkov namenoma obrnili in prikrojili po svoje. Prepoved je bila potem izdana kljub protestu svečenikov. Njihove grožnje, da se bo ljudstvo prepovedi uprlo, se niso izpolnile. Leta 1832. so se indijski svečeniki pritožili proti Bentinckovi prepovedi na vrhovno instanco angleškega imperija, na tajni svet angleškega kralja, toda pritožba je bila zavrnjena.

Že pred Bentinckom so skušali angleški upravitelji Indije omejiti odnošno prepovedati to navado. Lord Cornwallis je prepovedal javnim uslužbencem dajati dovoljenja, navzlic temu so pa Indijci vdove sežigali in oblasti niso imele moči, da bi to preprečile. Leta 1813. je bil izdan odlok,

da vdova ne sme biti sežgana brez predhodnega sporazuma s sodnikom ali policijskim uradnikom. Ta dva sta se morala prepričati, če vdova res sama želi umreti na grmadi in da-li ni bila poprej omamljena. Vdov izpod 16 let sploh niso smeli sežigati. V Indiji so se namreč še nedavno množila tudi dekleta izpod 16 let.

Ko je l. 1829 izšla prepoved sežiganja vdov, je bila sprejeta tozadevna določba v vse pogodbe, ki jih imajo Angleži s poedinimi državami Indije. Pozneje so se tu pa tam še pojavljali primeri sežiganja vdov, navadno v državah, kjer Angleži niso imeli sodne oblasti. Eden zadnjih znanih primerov je bil l. 1877, ko se je dala sežgati več žen ministrskega predsednika v državah Nepal, Junga in Bahadura. Mlad angleški zdravnik, ki je prisostvoval sežiganju, je pozneje pravil, da je slišal od vseh strani zgražanje in proteste domačinov. Le en Ind iz visoke kaste je sežiganje javno hvalil, češ, da je tudi njegov babica umrla take slavne smrti na grmadi, kjer so sežigali truplo njegovega deda.

Pravila ZDRUŽBE TRGOVCEV za srez Murska Sobota.

(Nadaljevanje.)

Pomočnik mora izročiti ob vstopu v službo svojo poslovno knjižico službodajalcu, ki jo mora hraniti. Pri izstopu iz službe jo mora pomočniku vrniti in vpisati trajanje službe, in podatke o zaposlitvi.

IX. Izpremembe in dopolnitev pravil.

Člen 46.

Za izpremembe in dopolnitve teh pravil je potrebno, da je prisotna na skupščini najmanj 1/4 vseh članov združbe.

Tako osvojene izpremembe in dopolnitve postanejo polnoveljavne, ko jih odobri zbornica.

X. Prestanek združbe.

Člen 47.

Združba sme prestat, če zbog nizkega šte-

vila članov ne daje možnosti za uspešno delo in če se z uporabo odredb odstavka (1) § 356. zakona o obrtih njeno področje spoji s področjem druge združbe. Prestanek združbe odreja zbornica.

Imovina združbe, ki je tako prestala, se uporabi predvsem, da se likvidirajo njene obveznosti, ostanek pa prevzame nova združba.

Če se ustanovi nova združba ali izloči področje združbe v druge ali nove združbe, pripada novi združbi, ali združbi, ki ji pristopijo bivši člani, sorazmeren del dotodanje imovine. Ko se odreja velikost tega dela, se mora upoštevati število izstopajočih članov.

Če so pasiva večja od aktiv, je treba pokriti primanjkljaj iz posebnega prispevka, ki se predpiše vsem prejšnjim članom združbe. Če se ne doseže v tem pogledu sporazum, odloča zbornica. Če bi bila delitev škodljiva koristim imovine ali sklada samega ali če bi nasprotovale interesom njune namembe, odredi zbornica po zaslišanju prizadete združbe, naj se imovina ali sklad ne delita in naj se skupno vodita in

upravljata. V teh primerih je postopati po posebnih predpisih, ki jih predpiše ban po zaslišanju zbornice.

XI. Končne odredbe.

Člen 48.

Ta pravila so se osvojila na XI. redni skupščini združbe trgovcev za srez Murska Sobota v Murski Soboti, ki je bila na dan 4. junija 1932 v Murski Soboti, postanejo pa polnoveljavna in stopijo v moč, ko jih odobri po § 364. zakona o obrtih, Zbornica za trgovino obrt in industrijo v Ljubljani.

Murska Sobota, dne 4. junija 1932.

Štev. 11347.

Predležeča pravila se odobri v smislu § 364. zakona o obrtih.

Ljubljana, dne 18. julija 1932 Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

DRAGOTIN HRIBAR I. r. Dr. IV. PLES I. r.
(Konec.)

Srbske narodne pripovedke.

Nasredin sadi čebulo.

Nasredinu so nekoč po noči pokradli čebulo z njive. Drugo leto pa je Nasredin vsako jutro zasadil čebulo, a zvečer jo zopet poril iz zemlje.

Ko sosedje to opazijo, se mu čudijo in prašujejo, kaj neki to pomeni.

„Kdo pa naj po noči vse čuva“, jim pojasni Nasredin. „Saj je čebuli dovolj, če raste po dnevi, ponoči pa naj počiva.“

Nesrečnežu ni pomoči.

O nekem človeku se je govorilo, da je nesrečen in da mu nihče ne more pomagati. To čuje bogatec, ki je bil dobrega srca, pa si misli:

„Poizkusim, če mu res ni pomoči.“

Vzame veliko možnjo cekinov in jo nese na brv, čez katero je imel čez kratek hip nato iti oni nesrečnež. Ta pride res do brvi in pravi sam pri sebi:

„Mnogokrat sem že šel po tej brvi preko potoka. Videti hočem, če pridem čez z zaprtimi očmi.“

Poizkusi in res pride čez brv z zaprtimi očmi in celo lepo prekorači nastavljenemu možnjo cekinov.

Brez šale.

Cigan je služil pri gospodarju. Ničesar in nikogar se ni bal, le groma ga je bilo strah. Nekoč pa je baš grmelo. Cigan skrije glavo v kup slame in pravi:

„Ljubi Bog, le tistega udari, ki je krivi.“

Medtem pride mimo gospodar in oplazi cigana z vilami. Misleč, da ga je udaril Bog, pravi cigan:

„Bog moj, s teboj se pa res ni šaliti.“

Tržne cene

Biki kg od 2 do 3— Din, telice kg od 2 do 3—5 Din, teleta kg 5 do 6— Din, krave kg od 1 do 2—3. Svinje kg 7—8 Din.

V nadrobni prodaji so cene sledeče: govedina kg. 6—8 Din, svinjetina

na kg. 10—14 Din, teletina kg. 6—14 Din, moka pšenična ogg. kg. 3.50 do 3.75 Din, moka II. kg. 3.25—3.50 Din, moka V. kg. 3.— Din, moka ržena kg. 3 do 3.50 Din, kava surova kg. 50—90 Din, kava pražena kg. 56—140 Din, riž kg. 6—14 Din, sladkor kristalni kg. 15.— Din, v glavah kg. 16.— Din, kocke kg. 17.— Din, bučno olje 1 lt. 14 Din, olje olivno 1 lt. 16—24 Din, sol Kreška kg. 2.50 Din, sol morska mleta kg. 2.75, sol živinska kg. 1.40 Din, milo navadno kg. 9 Din, milo Zlatorog in Gazela kg. 12 Din, milo terpentinsko kg. 14 Din, petrolej lt. 7 Din, sveče pkt. 9 Din.

Cene deželnim pridelkom v tekočem tednu so sledeče: pšenica 1 q 150.— Din, žito 1 q 120.— Din, koruza debela 1 q 165.— Din, koruza čequatine 1 q 130.— Din, oves 1 q 120.— Din, ajda 1 p 90—100 Din, ječmen 1 q 120—130 Din, proso 1 q 110 D, krompir 1 q 40—55 D, seno 1 q 60—70 Din, slama 1 q 40—50 Din.

Umetna gnojila: superfosfat 16% 1 q 96, tomažova žindra 18+20% 1 q 120.— Din, Nitrofoskal 1 q 148.— Din, kalijeva sol 42% 1 q 182.— D, apneni prah pri odjemu celega vagona 1 q 18.— Din.

Cement: Trboveljski 1 q 67.— Din, cement splitski 1 q 65.— Din, apno žgano 1 q 6.— Din.

1 konvencijski kravar
se sprejme na marofi POLANCI
(KRAJNA).

Umrli je v starosti 69 letu odličen meščan in dolgotletni občinski odbornik gospod

Dr. JOSIP BRÜNNER,

zdravnik, ki je opravljal svojo službo tudi kot občinski zdravnik nad 30 let v zadovoljstvo občanov. Pri napredku Dolnje Lendave ima pokojni velike zasluge.

Svojega dobrega sodelavca in zaslužnega moža bomo ohranili vsi v častnem spominu. **Občina DOLNJA LENDA.**

ZAHVALA.

Prizadeti po težkem udarcu, ki nas je zadel ob izgubi našega očeta gospoda

dr. Josipa Brünnerja,

zdravnika v Dolnji Lendavi, se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sočustvovanja.

Zahvaljujemo se gg. občinskim odbornikom, gasilcem, lendavskim občanom, ki so v tako velikem številu spremili dragega pokojnika na zadnji poti.

Zahvaljujemo se tudi za lepe besede, ki so bile izrečene v slovo in v spomin na umrlega očeta.

ZALUJOČA ROBBINA.

PRODA SE

hiša, 3 lepe sobe, kuhinja, dvorišče in klet, vse v dobrem stanju, za 4000 Šilingov. Hiša stoji na lepem, brezprašnem prostoru, za vpokojence jako primerna. Vpraša se pri

Josip Hütter, Radkersburg
Frauenplatz 154.

Sprejem
takoj 2 vajenca.
KUTASSY EUGEN strojno mizarstvo
1 Bogojina.

Vajenec iz dobre hiše, zdrav in močen se išče za dimnikarsko obrt. Zglasiti se je: MURSKA SOBOTA Slovenska ulica št. 8.

ŠIVALNE STROJE

radio aparate, gramafone
in plošče kakor tudi kolesa in vsakovrstne dele dobite
dokler zaloga traja po stari znižani ceni

pri **tt. ERNEŠT ŠTIVAN v Murski Soboti.**

